

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Lapvezér: Dr. Rajk Aladár orsz. képviselő.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Felölős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	--------------------------------	--	-----------------------------------	--

Közütaink.

Baja, márc. 10.

A szombaton tartott közigazgatási bizottsági ülésen egy rövid felszólalás nyomán feltárult a mi elhanyagoltságunknak szomorú, sivár képe.

Dr. Fehér János bizottsági tag azt a kérdést intézte az államépítészeti hivatal vezetőjéhez, hogy mikor nyer már befejezést a baja — csávolyi műút. A főmérnök válasza nem volt valami nagyon vigasztaló. Nem azt a választ adta, amelyet mi bajaiak vártunk volna: hogy az út végre az idén kiépül, csupán azt mondotta, hogy a földmunkákat ez évben folytatják és esetleg be is fejezik. Tehát csak a földmunkák nyernek *esetleg* befejezést.

Aki ismeri a viszonyokat, annak nem kell bővebben magyaráznunk, hogy milyen hátrányos az útnak ily hosszadalmas módon való elkészítése, az építésnek az elhúzása. Kiszámíthatatlan sokat károsodik ez miatt Baja város ipara és kereskedelme. De károsodnak az érdekelt községek is. Az útvonalba eső községek részére Baja város szinte megközelíthetetlen, amióta megkezdették a műút építését. Egy darabon tényleg elkészült az út, de a Baja és Csávoly közötti részen az egész úttest fel van túrva és járhatatlanabb, mint volt valaha. Annyira járhatatlan, hogy a környék népe nem is veszi azt igénybe, hanem a csávolyiak, a szentiványiak csak nagy kerülővel, a jánoshalmi úton juthatnak be Bajára. Természetes tehát, hogy ezekről a falvokról csak a legvégső szükség esetén jönnek Bajára, a legutolsó esetben határozzák magukat csupán arra, hogy a mi piacunkat felkeressék.

Amilyen üdvös egy város és kör-

nyéke közgazdaságára, ha jó utak vezetnek a városba, éppen olyan átok a rossz, használhatatlan út.

Évek óta hallunk arról, hogy Bajáról kiindulólág több jó műutat építenek. Hírlik, hogy a baja — bezdáni utat építik. Ennek azonban még a terve sem készült el.

Ha már új utat nem építenek, ne sujtsanak bennünket azzal, hogy a megkezdett munkát befejezetlenül hagyják és bennünket az egész környéktől elszigetelnek. Építsék ki legalább ezt a megkezdettet.

A kereskedelmi és iparkamarából.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara a napokban tartotta meg a havi teljes ülését Szarvady Lajos elnökletével. Perjessy László előterjesztette a titkári jelentéseket.

A napirend tárgyai között örömdetesen vette tudomásul a teljes ülés a kereskedelemügyi miniszter leiratát, melylyel az ipartörvénytervezet első részét véleményadásra elküldte. A kamara a kerület összes ipartestületeinek és kereskedelmi társulatainak bevonásával a legszélesebb keretben fog tanácskozásokat tartani és az érdekeltség véleményének megnyilvánulásait összegyűjtve, a jövő havi teljes ülésre viszi az ügyet. Az új tervezet minél szélesebb körben való tanulmányozását megkönnyítendő, megküldte tagjainak, ez ipartestületeknek és társulatnak a tervezet Szabó Gyula másodtitkár kiadásában megjelenő magyarázatos példányait.

Tárgyalta még a teljes ülés véleményadás szempontjából több hetivásár, végeladási engedély ügyét, Bácsbodrog vármegye kéményseprési szabályrendeletének, Mohol és Cservenka községek kereskedelemügyi miniszternek az Amerikába szállított árúk értékbizonylatára vonatkozó leiratát.

Magyar festők művei Baján.

Baja, márc. 10.

A magyar kulturának legszebb virága a művészet. Irodalmunk, zenénk, színészetünk is óriási léptekkel haladt előre az utolsó negyedszázad alatt, de képzőművészetünk határozottan európai nivóra emelkedett s kiállja a versenyt a művelt Nyugat akármelyik nemzetének művészetével is. Még szédítőbb lehetne azonban ez a haladás, ha művészetünk közönsége nemcsak a legfelsőbb tízezer arisztokratikus köreire szorítkoznék, hanem utat találna a művelt középosztály szélesebb rétegeibe is. Ám a műtermékek horribilis ára elriasztja a középosztályt a képvásárlásoktól s a kiállításokon amúgy is nehezen hozzáférhető képek beszerzésével járó nehézségek és rengeteg költség arra szorítja a még oly választékos izlésű műbarátokat is, hogy szobáik falait silány külföldi olajnyomatokkal és más művészietlen reprodukciókkal éktelenítsék el.

E visszás állapot más bajokat is idéz elő. Modern fiatal festőművészeink mind nagyobb arányokat öltő művészeti produkciója nem talál piacot és így munkáikat nem értékesíthetvén, nélkülözik azokat az anyagi feltételeket, melyek nélkül a legnagyobb tehetség sem fejlődhetik. Közönség és művészet így egymástól távol élve s minden egymásra utaltságuk mellett sem találhatván meg egymást, nem fejlődhetik kellőképp a műizlés, nem találhat támogatásra a fiatalabb festőnemzedék s nem juthat olcsó, de amellett igazi műtermékekhez a közönség.

E hiányokon segíteni, a művészetet és a közönséget közelebb hozni egymáshoz, az olcsó, de artistikus műtermékeknek minél szélesebb néprétegeket meghódítani! — ez a legújabb művészeti vállalkozás a »Magyar Művészet Műkereskedés« célja s egyben programja. Művészeti, kulturális, hazafias és egyben szociális program ez, melynek megvalósítása a lehető legegyszerűbb. Első sorban ki kell szorítani azokat a silány külföldi olajnyomatokat és művészietlen reprodukciókat, melyekért annyi magyar pénz vándorol külföldre s ugyanilyen mérsékelt áron kizárólag magyar festők eredeti olajfestmé-

Hazafias tisztelettel van szerencsém jelteni, hogy a

„Hazai Általános Biztosító Társaság“ vezérképviselőt

BAJA középponttal mult évi november hó 15-én átvettem. Amidőn e körülményt tisztelettel jelenteném, nem mulasztatom el, hogy szives figyelmét ne hívjam fel ama tényre, hogy a »Hazai Általános Biztosító Társaság« hazánk egyik legelső rangú biztosító intézete, mely úgy alacsony díjtételeivel, mint a legmesszebb menően méltányos kárbecslései, illetőleg azok gyors és pontos kifizetése által Magyarországnak egyszersmind legnépszerűbb biztosító-intézetévé lett. Csakis ez a körülmény késztetett arra, hogy e társaság vezérképviselőt elvállaljam s abban a meggyőződésben vagyok, hogy tisztelt ügyfeleink megelégedését minden irányban ki fogjuk nyerni tudni. — Nagyrabecsült támogatását kérve, hazafias tisztelettel

Társulatunk minden községben képviselve van.

DRESCHER GYULA, BAJA.

nyeit kell bevinni a közönség közé. A magyar művészet népszerűsítésének, a modern fiatal festőművészek támogatásának a műizlés fejlesztésének és a magyar lakás művészi feldiszipítésének ez az egyetlen útja.

E cél elérésére a vállalat nem riad nagyon vissza attól az áldozattól sem, hogy a modern fiatal festők műveiből esetről-esetre, a közönség támogatásának és érdeklődésének arányában kiállításokat rendezzen a vidék egyes nagyobb kulturális gócpontjain, sőt, amennyiben lehetséges, állandó kiállítási helyiségeket tartson fenn a fővárosban, hol az újabb modern műtermékeket bemutathassa, — de fő tevékenységét mégis arra fordítja, hogy a magyar festők műveivel magukat az egyes művásárlókat keresse fel.

Az új üdvös és hazafias kulturális intézmény elnöke gróf Vay Péter pápai praelátus, a kiváló aesthetikus és műtörténész, művészeti igazgatója dr. Rózsa Miklós, az ismert művészeti író, ügyvezető igazgatója Füredy Károly, műtárosa Honti Nándor festőművész.

Örömmel regisztráljuk, hogy a vállalat ügyvezető igazgatója, Füredy Károly úr legközelebb városunkba is ellátogat a művészet propagálására s mi már eleve is műszerető közönségünk meleg jóindulatába ajánljuk a szép és eszményi célú vállalkozást.

Telefon tudósítások.

Budapest, 1908. márc. 10.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma d. e. 10 órakor **Justh Gyula** elnöklésével folytatta a házszabály-revizio tárgyalását. Az első szónok

Manojkovics János volt, ki azt kérdi, hogy szabad e az obstrukció fegyvereit kiengedni a kezeikből, mely olyan fegyverök ma, mint az ipari munkások kezében a sztrájk.

Polónyi Géza személyes kérdésben szólal fel, utána pedig

Csepán Géza disszidens beszél azt vitatva, hogy a kormány jelenlegi ténykedésének nincs meg az erkölcsi alapja.

(**Bozóky Árpád**, **Gaal Gaszton** folyton közbeszólnak; **Ugron Gábor** a teremből kifelé indul.)

Nagy György: A régi Ugron ilyenkor nem szokott kimenni a teremből. (Derűtség.)

Ugron Gábor (visszafordulva): A régi Ugron Gábor is kiszokott menni a teremből, amikor szüksége volt rá. (Viharos derűtség.)

Csepán Géza folytatja beszédét és kifogásolja, hogy a kormány teljhatalmat akar biztosítani az elnöknek.

Nagy György: Revolvert csengetyű helyett, hogy a ki ellenkezni mer, mindjárt le is durathassa. (Zaj.)

Csepán után még **Vlád Aurél** és **Ivánka Milán** beszélnek.

Minisztertanács.

Ma délelőtt gróf **Zichy Aladár** kivételével a kormány valamennyi tagjának részvételével miniszteri tanácskozás volt.

A minisztertanácson foglalkoztak a delegáció ügyeivel és természetesen a politikai helyzet is foglalkoztatta a kormány tagjait. Tanácskozás közben telefonon érintkeztek a Bécsben levő gr. **Zichy Aladár** felség személye körüli miniszterrel is.

A városok képviselői és az adóreform.

Thaly Kálmán ma délelőtt az ország-ház delegációs termeibe értekezletre hívta a városok országgyűlési képviselőit az adóreform ügyében. Az értekezleten megjelent dr. **Rajk Aladár** orsz. képviselőnk is.

A disszidensek pártalakulása.

A disszidensek ma délután hat óra-
kor értekezletet tartanak. Ez elé az értekezlet elé általános érdeklődéssel tekint a politikai világ. Ugy hirdik ugyanis, hogy a disszidensek ma kimondják párttá alakulásukat. Az új párt neve: *Függetlenségi balpárt* lesz.

A tifuszjárvány.

Amióta fellépett Budapesten a küteges éhtifusz-járvány, azóta ma volt az első nap, hogy *egyetlen egy meg belegendést sem* jelentettek be.

A nők választó joga

Ma délelőtt a feministák **Szász Zsombor** vezetése mellett küldöttségileg keresték fel a képviselőházban **Justh Gyula** elnököt és **Andrássy Gyula** gróf belügyminisztert. A küldöttséghez csatlakozott több képviselő is.

Előbb **Justh Gyulát** keresték fel. **Szabados Klótild**, a küldöttség szónoka egy gépirásos papirosról olvasta fel a beszédet, amelyben a nőknek is kér szavazati jogot.

Justh válaszában jogosnak mondotta a kívánságot, mert úgymond, sok intelligens és hazafias honleány megérdemli, hogy szavazati jogot kapjon.

Ezután **Andrássy Gyula** gróf belügyminisztert keresték, de a belügyminiszter válasza nem volt biztató

NAPIHIREK.

Kosuth Lajos emléke. Az országos függetlenségi párt hagyományos kegyelettel üli meg az idén is Kosuth Lajos halálának évfordulóját. Az évforduló napján, március 20-án az országos függetlenségi és 48-as párt, a rákövetkező vasárnapon, március 22-én pedig a fővárosi polgárság és az egyetemi ifjuság testületileg vonul ki a Kerepesi-uti temetőbe ahol emlékbeszédek kísértében megkoszoruzza Kosuth Lajos sírját. Az évforduló alkalmából Kosuth Lajos Todor is hazaérkezik Olaszországból, hogy koszorút helyezzen édesatyja sírjára.

Uj főrend. A hivatalos lap közlése szerint a király kinevezte örökös főrenddé **Vajda Ödönt**, a magyarországi ciszterci rendnek apátját.

Zajos közgyűlés. A második temetkezési egyület vasárnap tartotta közgyűlését a felsővárosi iskolában. Ennek az együletnek tudvalevőleg a legutóbbi napokban sok kellemetlenségei voltak. Könyvei, ügyvezetése és kezelése iránt úgy a rendőrség, mint a szabadkai ügyészség élénken érdeklődött. Ilyen előzmények után a tagok érthető érdeklődéssel viseltetett a közgyűlés iránt. Vasárnap délután zaj és ellentétes érzelmek hullámmása közben tartatott meg a közgyűlés. Mindenekelőtt azon indítvány felett vitatkoztak, hogy a tagdíjjal hátralékos tagoknak havi két koronás részletben legyen megengedve a hátralék befizetése. Azok ellen pedig, akik még így sem fizetik meg a tagdíjat, pör inditassék meg. Ezzel szemben viszont mások azt vitatták, hogy ehez az együletnek joga sincsen, mert az alapszabályok úgy intézkednek, hogy akik tagdíjat nem fizetnek, kizáratnak. Közben a tisztikar bejelentette lemondását. **Dr. Klein Mór**, a két hét előtt választott ügyész tiltakozik az ellen, hogy a tisztikarnak megadassék a felmentvény mindaddig, amíg a bűnügy befejezve nincsen. A közgyűlés nagy zajban és ingerült közbeszólások mellett az ügyész álláspontját fogadta el és a tisztikart utasította, hogy a bűnügy befejezéséig helyén maradjon. Közben többen panaszt akartak emelni és sérelmeket felhozni. Az ügyész azonban azt mondotta, hogy a vizsgálatnak nem lehet elébe vágni, minthogy a vizsgálat tárgyát is hasonló panaszok képezik. Miután kimondták, hogy a vizsgálatot semmi irányba nem akarják befolyásolni, a közgyűlést berekesztették. A közgyűlés berekesztése előtt **Gardalics Lajos** elnöknek *bizalmat* szavazott a többség.

A kórházügyi bizottság legutóbbi ülésén tárgyalta a kórház költségvetését. A bizottság úgy határozott, hogy javasolni fogja az ápolási díjaknak 2 kor. 04 fillérről két korona 24 fillérré való emelését.

Szederfák. Az országos selyemtenyészési felügyelőség 1909-ik év őszén 5700 darab szederfa csemetét fog Baján kiültetés céljából kiosztani.

Baja országos vására a kereskedelemügyi miniszter engedélye folytán ez évben április 19. és 20. helyett kivételesen április 26. és 27-én tartatik meg.

Március 15 a Bárányban. Mint minden évben, úgy az idén is tünnepi lakomát rendez a Bárány Szálloda bérloje az emeleti nagyteremben.

A földadó. Vettük a következő közérdekű hirdetményt: Baja város tanácsa a zombori kir. pénzügyigazgatóság által 15362/III. 1908. szám alatt érvényesített 1908. évi földadó felosztási jegyzéket az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a alapján a városi székház I. emelet 15. sz. alatt 8 napra közszemlére kiteszi azon értesítéssel, hogy a) azon adózók, kik földadóval már a múlt évben meg voltak róva a jegyzék kitételének napját, b) azon adózók, kik földadóval a folyó évben első ízben rovtattak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt felebbezésüket a város polgármesterénél előterjeszthetik. **Erdélyi**, főjegyző, polgárm. h.

Szélhűdés a vonaton. Szabadkáról jelentik: Győrfi Kálmánt, beregmezei földbirtokost Halason a vonatban szélhűdés érte. A beteget Szabadkára vitte a vonat, s a mentők a Mária-Valéria közkórházba szállították.

Hadzsy János szobra. Topolya község a volt bácskai csodaorvosnak Hadzsy Jánosnak, tudvalevőleg szobrot állit. A szoborbizottság a napokban tekintette meg a Teltsch

Ede szobrászművész által elkészített mell-szobor mintáját és azt a művészi kidolgozásra megfelelőnek találta, ennek alapján Koch Bernát, a szobor-bizottság elnöke a szerződést Teltsch Edével meg is kötötte. A szobor a Hadzsy-ház melletti két utca keresztezése által alkotott s a szobor-bizottság által megvett parkirozott térre jön. — Ünnepestes leleplezése Hadzsy halálának évfordulóján, június hó 13-án lesz.

A kamatlábat nem szállítják le. Az Osztrák-magyar bank főtanácsa a napokban Budapesten ülést tartott. Az ülésen a kamatláb leszállítására indítvány nem történt, mert a német pénzpiac feszültsége ovatosságra int. A kamatláb tehát marad 4 és fél százalék.

A sorozás eredménye. Óbecséről írják: Járásunkban az idej sorozásnak, — ami ezen a héten tartatott meg — megdöbbentő eredménye lett. A mérték alá kerülő védköteleseket elképedve nézte a sorozó bizottság, hogy mily fejletlenek, gyöngye testalkatúak és véznák, oly annyira, hogy ha ez a vissza felé fejlődés fokozatosan így tart, a katonai hatóságnak nagy gondot fog okozni, amennyiben 10 20 év múlva fegyverképes újoncot lámpával sem fognak találni. Az egész járásban 1258 védköteles közül besoroztatott 179, visszahelyezett 481, fegyverképtelennek találtatott 91, fdlülvizsgálatra megy 21, katonai kórházi megfigyelésre küldetett 17 és teljesen nyomorék 3. Hát bizony ez nagyon szomorú, és jó néhány év múlva szerelmes leányzók nem dúdolhatják a népdalt, hogy: Mind elvitték a legények elejét . . . no mert hát nem visznek el katonának senkit . . .

A világhírű buziásfürdői természetes szén-savforrások immár az ipar szolgálatába is léptek, miután azok új tulajdonosa Muschong Jakab modern berendezésű hatalmas műveket létesített a természetes, folyékony és vegyileg legtisztább szén-sav nyerésére, melyből kartellen kívül bármely mennyiséget képes azonnal szállítani.

Gyarmati-féle szagtalan csukamájolajat szívesen veszik felnőttek és gyermekek. Egy üveg ára 1 kor. 60 fillér. Kapható Gyarmati Emil gyógyszertárában Baja, Főter.

A „Bajai Független Ujság“ egyes számai kaphatók:

A kiadóhivatalban (ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében.)

A nagytózsdeben, a Kádas-féle dohányárúdjában a plebánia templommal szemben.

Bayer Hermin dohányárúdjában a posta mellett és

Csermák Sándor papirkereskedésében.

Lukács Viktor dohányárúdjában, a városi székházban.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

Egy előfizető. Levelét a mai postával megkaptuk. Holnap közöljük

G. H. Helyben. E éjt a viccét Küprili Mehemet szatmári pasa 1624 április 2-án karóba huzatott egy muzulmán. Tehát az ön „uj“ vicce már háromszáz évvel ezelőtt régi volt Most számítsa ki, hogy milyen büntetést érdemelne ön? . . .

Határidő üzlet

1908. március 10:

Búza	októberre	— K —	áprilisra	12 K 10
Rozs	»	»	»	10 » 78
Zab	»	»	»	7 » 86
Kukorica	májusra	6 »	68	

Az árak 50 kg -ként értendők.

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.
Szerkesztőség telefon száma: 101.
Kiadóhivatal telefon száma: 36.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyereje, s emellett izléses és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

SCOTT-féle EMULSIÓ

hoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógyszertárban.

Egy tanuló

kezdő fizetéssel azonnal felvétetik Fleischmann B. Fiánál.

KODAK

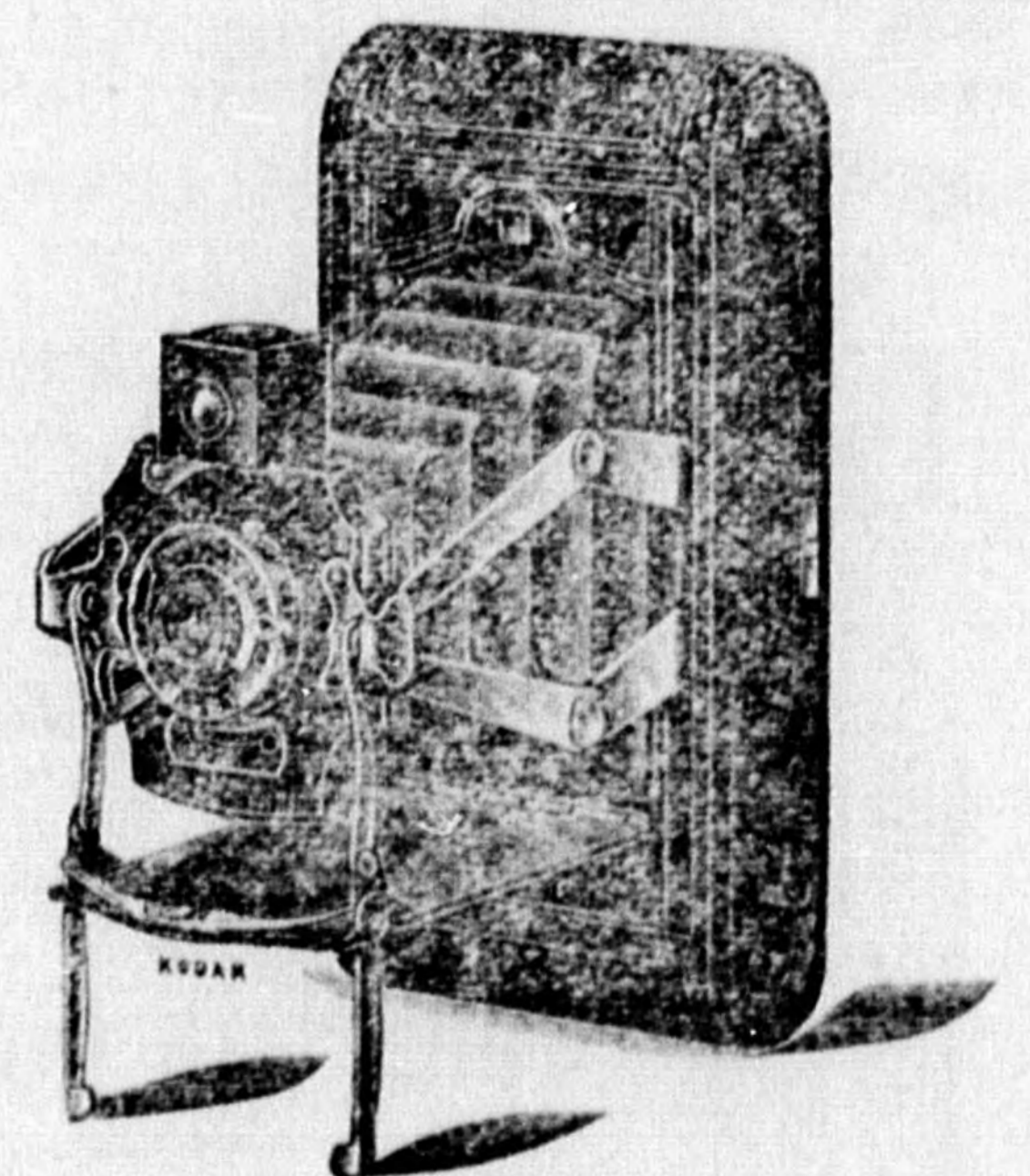
és egyéb

fényképező gépek és felszerelések

nagy választékban kaphatók:

IFJ. WAGNER ANTAL

könyv-, zenemű- és papirkereskedésében Baján.

Kossuth jelvények

március hó 15-ére

darabonként 20 fillérért

kaphatók:

ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében

BAJÁN.

Hirdetések

felvétetnek — a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy külföldről megérkezve, a

Bárány Szálloda éttermében

Vajda Dezső karmester és neves tárogatós Gondi Zsiga primás vezetésével minden este hangversenyt tart.

Ünnep és vasárnap délután 4 órakor is!

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

Horváth János, »Bárány Szálloda« vendéglős.

Most jelent meg!!!

WILDE OSZKÁR
MESÉK, TÖRTÉNETEK
 ÉS
KÖLTEMÉNYEK PRÓZÁBAN.

Fordította:
MIKES LAJOS.

Ara: 4 korona.

Kapható:

ifj. Wagner Antal

könyv-, zenemű- és papírkereskedésében

B a j á n.

Vincellér,

ki a kertészeti munkálatokhoz is ért,
 alkalmazást nyer **Pollák Lajos** földbir-
 tokosnál **BAJÁN.**

5-4

Rosenfeld és Weisz

B a j á n, Mészáros-féle ház
A környék legnagyobb butorraktára
 és kárpitos-műhelye.

Számos elismerő nyilatkozatokkal rendelke-
 zünk, miket készséggel bocsájunk a t. érdek-
 lődők rendelkezésére.

Gáál József mechanikai műhelye Baján
 plébánia-templommal szemben.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves
 tudomására adni, miszerint

mechanikai műhelyemben

kerékpárok, varrógépek, mindennemű gram-
 mofonok, fegyverek jól, pontosan, gyorsan
 és olcsón javíttatnak.

Eladok: legjobb gyártmányú **uj kerékpáro-**
kat előnyös árak mellett. Kerékpáralkatrészek
 eladásánál minden árjegyzékből 30 százalék
 engedményt adok.

Villanycsengők, házi telefonok, villanyvilá-
 gítás, acytelenvilágítás felszerelését elvállalom.
 Valódi Auer-gázharisnyák drbjá 40 fillér.
 Légszeszvilágítás felszerelése.

Légszeszlámpák és csillárok a legolcsóbb-
 tól a legdiszesebbig.

Légszeszkályhák és tűzhelyek.

A mélyen tisztelt közönség becses párt-
 fogását kéri kitünő tisztelettel

Gáál József,

mechanikus

Milassin-féle ház,
 plébánia-templommal szemben.

Jégeladás!

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
 zönség szíves tudomására hozni, hogy

egész nyáron át szép, tiszta

j e g e t

adok

házhoz szállítva.

Megrendeléseket már most elfogadok.

Tisztelettel

Schreier Simon,

vendéglős,

Szegedi-út, vasút mellett.

Az elavult rendszerű mosás
 még csak a haladó kor elmaradt
 háziasszonyokra a újakokra
 tartozik, akiknek pazarolni a
 pénzüket és sok időt fordítani
 pénzük van.

Ezen új rendszerű mosás
 azonban, ezen tiszta háziasszo-
 nyokra tartozik, akiknek az
 újak tudásait illetőleg egész-
 séges intelligenciájuk és nyit-
 pillanásuk van.

Mert a John Scler „telített gőz” mosógép (magyar német és osztr. szab.)
 idő, munka és költségben közel 75% megtakarítást biztosít szavatosság
 mellett. Kísérletre is szállítandó.

Kapható: Kapots Nándornál Baján.

Jóbb mosógép napi használatra kiadó.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily meny-
 nyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szoda-
 vizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb iparicélokra
 össze nem tévesztendő mesterségesen előállított,
 kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál:

**Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásvány-
 vizek szétküldési telepe: BUZIÁSFÜRDŐN.**

Sürgőnyezim: Muschong-Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

Ujdonság!!!

Még eddig nem létező

„Patent Kőbárt Jahn”-féle

kéménytoldó-

készüléket sikerült
Baja és környéke
 részére az egyedüli
 árusítást megnyerni.
 Jelen készülék felülmulja
 az eddig forgalomban
 lévő összes hasonló ké-
 szülékeket.

Megtekinthetők:

GOLDNER N. EDE

jégszekrény gyártónál
B A J A.

